

Carabàs

el butlletí familiar de la biblioteca

Carabàs

hivern 2010. la cançó infantil

“Les cançons poden ser coses vives que produeixen sentiments de joia, de ràbia, d'esperança, d'unió, de calma, de tendresa. Sort en tenim, de les cançons! No heu cantat mai després d'haver plorat? Quan heu sentit aquella sensació que fa brillar els ulls de nou, quan se'n va una cabòria i dius: no, no tot està perdut.”

Xesco Boix

Sumari Hivern/10

Presentació.....	3
L'article	4
Esquema Nova Cançó	6
Ressenyes Xesco Boix	8
Ressenyes homenatge	9
Ressenyes actuals.....	10
Ressenyes cançoners.....	12
Ressenyes per a vosaltres.....	13
Altres recursos.....	15

Edita: Ajuntament de Girona / **Coordinació, selecció i textos:** grup de treball d'activitats infantils i familiars del Servei Municipal de Biblioteques: Sílvia Doval, Glòria Matas, Lúcia Noguerol, Maria Pastells i Montserrat Valentí / **Col·labora:** Albert Sánchez / Centre Cultural la Mercè – Escola Municipal d'Art
Article: Xesco Boix / **Portada:** Anna Llamas. / L'esquema d'aquest número ha estat elaborat amb informació extreta dels següents llibres: *50 anys de la Cançó*. Joaquim Vilarnau. Edicions Cossetània. Valls, 2009; *Diccionari de la cançó: dels Setze Jutges al Rock Català*. Miquel Pujadó. Enciclopèdia Catalana. Barcelona, 2000; *L'arbre generós*. Xesco Boix. La Galera. Barcelona, 2009 i *Xesco Boix: història de la nostra història*. Lluís M. Panyella i Maria-Josep Hernández. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona, 2009.

presentació

L'any 2009 que hem deixat enrere se celebraven dos esdeveniments que van marcar profundament el panorama musical i cultural del nostre país. Per una banda, es va celebrar el cinquantè aniversari de la creació de la Nova Cançó i, per l'altra, es van commemorar vint-i-cinc anys sense Xesco Boix.

Des de *Carabàs* hem volgut retrobar l'origen de les nostres cançons infantils, del cançoner català i popular, de la cançó folklòrica, i retre homenatge a aquelles persones que, amb el seu treball i la seva dedicació, van iniciar aquesta tasca. És per això que una part important del número que teniu a les mans se centra en la figura de Xesco Boix, considerat un pioner de l'animació infantil i lluitador enervant per a la recuperació de la cançoner popular i folklòric. Volem recordar el seu missatge sobre el valor pedagògic de les cançons, les danses i els contes adreçats als infants, i posar-lo a l'abast de les famílies i els mestres com una gran eina educativa que es pot mantenir al llarg dels anys. Al mateix temps, hem volgut fer un pas més i mostrar l'evolució musical fins avui, amb diverses propostes de música adreçada al públic infantil i familiar.

Així doncs, a la primera part d'aquest butlletí hi trobareu un extracte d'un article de Xesco Boix publicat l'any 1984. Havent passat vint-i-cinc anys de la seva publicació, el text manté una vigència admirable. A continuació trobareu un esquema que pretén ser una eina per situar l'origen de la Nova Cançó i tots els fenòmens musicals que es van desencadenar. Segueixen un conjunt de ressenyes que hem diversificat en tres grans apartats. En primer lloc, hi ha les ressenyes sobre discografia i publicacions en què va participar Xesco Boix, i també treballs que s'han realitzat en el seu homenatge. El segon apartat són les ressenyes sobre música actual dirigida a un públic familiar. Aquestes ressenyes són un petit tast respecte del gran ventall de propostes que hi ha en aquets moments. I el tercer apartat és el dedicat als cançoners, amb aquelles cançons que ens desperten la nostàlgia de la nostra infantesa entre excursió i excursió i algun foc de camp, dels que ara estan prohibits. Finalitzem el *Carabàs* amb les ressenyes per a vosaltres, l'apartat exclusiu per al públic adult on trobareu més discs i llibres que, juntament amb la secció d'altres recursos, us permetran ampliar la visió del que s'ha tractat en aquest butlletí.

Esperem contribuir humilment al coneixement de tot aquest llegat, amb la confiança que els infants d'ara també puguin gaudir de les cançons i els contes que ja formen part de la nostra història i que nosaltres, els adults, puguem acompanyar-los en aquest descobriment, procurant mantenir el cap clar i el cor net. Com diria en Xesco, us fem una forta encaixada!

l'article

A continuació us presentem un extracte del text L'animació a l'escola, escrit per Xesco Boix i publicat a la revista Guix el juliol del 1984. Tot i que l'autor se centra en l'àmbit escolar, creiem que el que reflecteix és del tot extrapolable a l'animació en qualsevol context. També volem destacar que, malgrat haver passat vint-i-cinc anys, el missatge del músic i educador encara es manté absolutament vigent avui en dia.

De sobte, entro en una classe. És espaiosa. Les taules fan el dibuix d'un rectangle. Al mig, hi ha una tauleta amb plantes boniques i una peixera. Les parets són cobertes de murals que parlen del cos humà. Els nens i les nenes deuen tenir sis o set anys. Em sotgen, com una mica emocionats i amb expectació. Som en una escola pública d'una vila del Maresme. —«Bona tarda a tothom!» —«Bona tarda!»

Em situo en una cantonada i els dic, amb la guitarra penjada al coll: «Em fa molt de goig, molta il·lusió de poder cantar amb vosaltres, escolars... Jo he arribat a la conclusió que els que estan tocats del bolet són els grans... (Rialles). [...] Si us plau: no els imiteu pas! Ara, però, deixem-nos de romanços i orgues: passem a l'acció! ¿Que m'ajudareu a cantar aquesta cançó de benvinguda?» I entro amb l'*Hola amics i amigues*... Els he donat a entendre que han de respondre «hola!». Ho han entès. El joc és fàcil. Com diu Tom Glazer, un animador nord-americà, ara ja gran: «Cantar amb els nens acostuma a ser un cel aquí a la terra...»

Cantem cançons on busco una rialla franca, estrident i sonora: *Un bon senyor estava enfadat*... Cançons amb tornades fàcils i agafadisses: *Ai, mare, aneu a missa*... Els explico què és una tornada i què és una estrofa. Cantem cançons suaus, xamoses i tendres, com és ara *John Brawn, el petit indi*. Els faig un joc turc, après a Holanda, i m'adono que són encara massa menuts per a captar-lo. Els explico un conte dibuixat a la pissarra i tot s'omple de rialles... No sé com s'ho fan, però me les encomanen. Tot comptat i debatut, potser l'actuació ha estat un pèl curta, com un tast... [...]

Com aprofitar una sessió d'animació. Una sessió d'animació pot donar moltíssims recursos de caràcter pedagògic.

Les cançons i els contes. [...] Cantar, heu de partir de la base que no vol dir pas baladrear. Es pot cantar, doncs, molt baixet i amb molta intensitat alhora, oi? Hi ha moltes menes de cançons i es poden cantar de moltes maneres. Això cal tenir-ho ben present. Cantar és bo per a la salut. Encoratja, engresca, apaivaga, calma, esponja el cor, ajuda a estimar, desemboira, alegra, distreu, fa arrelar, agermana, sensibilitza...

Els contes, explicats amb gràcia, no tan sols fan passar estones, sinó que també esperonen la fantasia, la il·lusió, l'aventura; espavilen l'enginy, ajuden a concentrar l'atenció; són font de vocabulari fresc i nou; creen situacions màgiques i ens endinsen dins la profunditat de l'ànima humana. Penseu que moltes de les coses les aprenem tan sols mirant, observant, escoltant... No perdeu punt! Amatents sempre per a pescar al vol una inflexió de la veu, una cantarella, un gest expressiu, una mirada que parla, un somriure que es dibuixa... A primer cop d'ull, explicar contes pot semblar difícil però, creieu-me, tot és posar-s'hi. [...]

L'expressió oral i gestual. L'expressió oral és un tema força menystingut i, d'altra banda, interessantíssim. [...] La veu té infinits matisos que generalment se'ns escapen. I per què? Oh, el neguit, la pressa, el desassossec, el desballestament general, el defici encervant, no ens deixa escoltar l'altre calmosament. Cada veu és única; no hi ha dues veus iguals. [...] Feu entendre la importància d'escoltar i el divertit i interessant que resulta saber destriar i distingir els diversos tons de veu.

I pel que fa als gestos [...], l'aspecte del cos ens pot donar peu a parlar de moltes coses. Molts cossos estan morts per la por, l'angoixa, la timidesa, el neguit, el bloquejament... Les danses al pati, mal que siguin simples i fàcils, ens poden ajudar molt. [...]

L'animador pot ajudar a créixer bé. Jo, com a animador, busco de distreure, de distendre, de relaxar, d'entretenir... Però, darrere de tot això, s'hi amaguen unes ganes profundes d'educar. I educar, per a mi, vol dir bàsicament ajudar a créixer bé, ensenyar a estimar, el cap clar, el cor net, l'afany de superar-se, el gust afinat, la veu a punt per a cantar, els ulls sempre amatents, com a l'aguait... Les cançons populars, els contes, les rondalles, les cançons mimades, els jocs musicals, les dites, les endevinalles, les cantarelles, les moixines, les cançons d'autor, d'aquí i d'arreu, les danses, el folklore actiu, en resum, ens poden ajudar molt a fer créixer l'infant. I resulta tan important això com ho són les matemàtiques, per exemple. [...]

Tots els camins duen a Roma. Els professors de música i els animadors, per bé que per camins diferents, perseguim un mateix objectiu: ajudar a descobrir l'art. Hauríem d'anar de bracet! Podem aprendre tantes coses dels nens. Podem aprendre tantes coses de nosaltres mateixos. Tots els camins duen a Roma, certament. No hi ha una veritat, hi ha moltes petites veritats.

Sempre he admirat els "bons" professors/es de música. Penseu que és una de les assignatures que demanen més traça i talent. D'ells, els animadors podríem aprendre a tenir més justesa musical; a afinar sempre bé, a no fugir de compàs, a cantar baixet però amb intensitat, a fer-nos una cultura musical ampla i completa. Ells, al seu torn, veurien com nosaltres som capaços de fer cantar sense partitura i amb naturalitat. Com, acompanyant-nos d'una guitarra, d'un banjo o d'una mandolina, podem "engrescar" de debò els infants... El que cal, al meu veure, és que la classe descobreixi que cantar els anima, els entona, els calma, els distén o els abranda o els esponja el cor o els uneix...

Llegia, no recordo exactament on, que el que impacta i corprèn els escolars no són les paraules, els discursos, les amonestacions, etc., sinó els «models socials», les actituds... I és cert. Jo vaig entrar, enlluernat, dins el món de l'animació, a través d'uns discos i de les actituds d'un home carismàtic: Pete Seeger.

Nosaltres, els animadors (i no em cansaré mai de repetir-ho), som el primer graó sensibilitzador, perquè els infants entrin en el món de la música i s'apuntin, més tard, a les corals, si és que ho volen. Si sabeu tocar la guitarra dueu-la a classe, de tant en tant. No es tracta de baladrejar, ni d'estripar, ni de destrossar res. Es tracta de sensibilitzar: d'encomanar gust per cantar i cantar bé.

Xesco Boix i Masramon

NOVA CANÇÓ

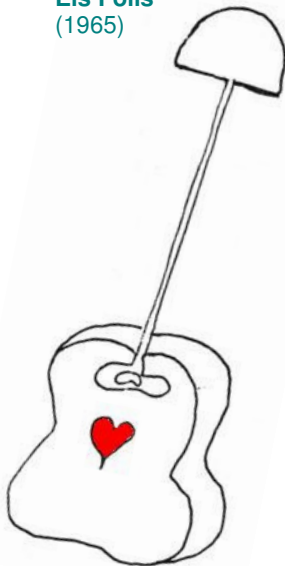
Orígens: Article *Ens calen cançons d'ara*
Lluís Serrahima. Revista *Germinabit* 1959

Els Setze Jutges (1962) Canço Francesa

- Miquel Porter (Fundador)
- Remei Margarit (Fundadora)
- Josep M. Espinàs (Fundador)
- Delfí Abella (1962)
- Francesc Pi de la Serra (1962)
- Enric Barbat (1963)
- Xavier Elies (1963)
- Guillermina Motta (1963)
- Maria del Carme Girau (1964)
- Martí Llauradó (1965)
- Joan Ramon Bonet (1965)
- M. Amèlia Pedrerol (1965)
- Joan Manuel Serrat (1965)
- M. del Mar Bonet (1967)
- Rafael Subirachs (1967)
- Lluís Llach (1967)

Pop 60's

- Els 4 Gats (1963)
- Els Dracs (1964)
- Els Tres Tambors (1964)
- Els xerracs (1964)
- Els 4Z (1962)
- Els Folls (1965)

Contemporanis

- Raimon
- Núria Feliu
- Guillem d'Efak
- Salvador Escamilla
- Maria Dolors Laffite
- Jordi Barre
- Jordi Fàbregas
- Miquelina Lladó
- Maria Cinta
- Salomé
- Marià Alberó
- Mercè Madolell
- El Grup de 3
- Germanes Ros
- Duo Ausona
- Queta & Teo
- Magda
- Jacinta
- Dodó Escolà

El Grup de Folk (1967)
Folk anglosaxó
Tradició Catalana

Rock: Ona Laietana, Pau Riba, Sisa, Oriol Tramvia
Cançó d'Autor: Ovidi Montllor, M^a del Mar Bonet
Cançó Tradicional: Jaume Arnella, Falsterbo 3, et al.

Xesco Boix

- Festival Folk (1967) / Folk 2
Espirituals Negres / Bella Ciao (1968)

Ara va de Bo (1971)
(Xesco Boix, Jordi Roura,
Laura Pérez, Josep
Maria Pujol, Núria
Ventura)

- Uni dori (1971) / Cavallet de cartró (1972)
Pere Poma (1973) / El Gripau Blau (1974)

**Xesco Boix en solitari
i en col·laboració
(1971-1974)**

- Col·labora amb Sac de Cançons (Jaume Arnella)
- Canta al metro, a carrers i places. Plaça del Pi (Bcn)
- Cançons Folk (1975). Amb diversos cantants.
- Cançons Catalanes de Folk (1977). Amb Jordi Pujol
- Bon vent ve (1974). Disc infantil
- Bon vent se'n va (1974). Disc infantil

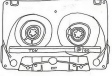
**Xesco Boix.
Animador Infantil
(1976)**

- Bon vent i barca nova (1976)
Sopa de pedres(1976)
La granota tocada del bolet (1977)
La flor romanial (1977)
La rueda II (1977)
Salta miralta! (1977)
Potser sí, potser no (1978)
Bon vent! (1978)
5 formiques fan + que 4 elefants (1978)
La volta al món en 80 cançons (1980)
Rondalla va, mentida t'explico (1980)
Els contes de l'avi.(1980)
El flautista d'Hamelí! (1981)
Cantant, cantant les penes se'n van (1981)
1,2,3...salta pagès!(1982)
Caga tió (1982)
Tanca la tele, tanoca! (1982)
La bicicleta (1984)
Homenatge a Xesco Boix (1984)
Brilla estel (1986)

**Els cinc dits d'una mà
(1980)**
(Xesco Boix, Toni Giménez,
Àngel Daban, Noé Ribas,
Lluís M. Panyella)

○
Som de pas (1985)

Xesco Boix mor (1984)

ressenyas Xesco Boix

1,2,3... salta pagès: cançons per a l'escola. Xesco Boix. Audiovisuals de Sarrià, 1982.

Xesco Boix va publicar molts discos i escollir-ne un no és fàcil. Tot i que alguns tenen un so precari, tots estan plens de poesia i d'autenticitat i d'una ingenuïtat entranyable. I a més traspuen respecte i dignitat envers els infants. En Xesco va enregistrar *1,2,3... salta pagès* amb la intenció de fer-ne una cinta "de batalla", que fos útil per als mestres i les mestresses (Xesco *dixit*) de les escoles. Les cançons d'aquest disc són, altra vegada en paraules d'en Xesco, "una *barrijabarreja* d'aquí i de fora, de noves i velles". En Xesco les canta amb la seva veu vellutada i suau, i en ressalta la seva força i senzillesa.

Recull 25 anys: 1971-1986. Ara Va de Bo. P.D.I., DL 1995.

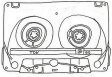

Ara Va de Bo el van fundar, l'estiu del 1971, tres antics membres d'El Grup de Folk –Xesco Boix, Jordi Roura i Josep Maria Pujol–, la bibliotecària infantil Núria Ventura i la mestra especialitzada en dansa Laura Pérez. L'any 1996, amb motiu dels seus vint-i-cinc anys, van editar aquest recull de trenta-sis cançons de tots els discos gravats fins al moment. Es tracta d'un repertori variat en què es poden escoltar les veus dels gairebé seixanta músics que han passat pel grup, acompanyades sovint de les dels nens que gaudien dels espectacles. Xesco Boix va participar en els quatre primers discos: *Uni dori*, *Cavallet de cartró*, *Pere Poma* i *El gripau blau*. Actualment el grup Ara Va de Bo continua actiu i manté l'objectiu pedagògic amb el qual es va crear: treballar per escoles, centres d'esplai i festes infantils al carrer.

L'arbre generós: els millors contes del repertori d'en Xesco Boix. Xesco Boix [aut.]; Pilarín Bayés [il.]. Barcelona: La Galera, 2009

Xesco Boix va ser un referent per als contacontes d'arreu de Catalunya, juntament amb la seva feina de recuperació del folklore musical popular. Molts professors i pedagogs li demanaven on trobar els seus contes, i per això l'animador va decidir escriure'ls i recopilar-los. *L'arbre generós* en va ser el resultat. El llibre presenta un recull dels contes que explicava als menuts entre cançó i cançó: *La flor romanial*, *La tortuga Filomena* i *Abiyoyo* en són un exemple. En aquesta reedició s'han conservat les il·lustracions de Pilarín Bayés. Així doncs, aquest és un llibre recomanat especialment a mestres i educadors, i a totes aquelles persones a qui agradi explicar contes.

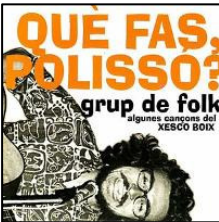
ressenyes homenatge

Encara ens cantem. Rediscos, 2009.

Aquest disc neix d'un projecte que té l'objectiu de recordar que Xesco Boix encara és present en tota una generació i que el seu llegat segueix vigent entre molts músics i animadors actuals que el prenen com un referent ineludible. Amb aquesta ferma voluntat, alguns membres de l'AMAPEI (Associació de Músics i Animadors Professionals d'Espectacles Infants) han participat en l'enregistrament d'aquest disc com a homenatge a en Xesco. Hi podem trobar versions de cançons cantades en el seu moment per en Xesco com ara *Si ens deixéssim de romanços*, *El gripau blau*, *Un cel blau per sostre...* encadenades per rimes, embarbussaments i cantarelles que, sumades a l'encant de la varietat estilística que ha creat cada grup, confereixen un treball musical atractiu i sorprenent. I és que encara ens cantem, encara ens encantem, Xesco!

Què fas, polissó? Grup de Folk: algunes cançons del Xesco Boix. Discmedi, 2007.

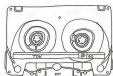

Quaranta anys després de la creació d'El Grup de Folk, alguns membres d'aquest grup es tornen a reunir i graven aquest disc en homenatge a Xesco Boix. Amb el títol de *Què fas, polissó?*, una expressió que utilitzava en Xesco, es recull un repertori de cançons popular dels Països Catalans i altres perles del *folk song*, com ara *Què s'ha fet d'aquelles flors*, de Pete Segger, ara cantada per la bonica veu de Montse Domènech. El treball mostra un ritme, uns arranjaments i un so actual i presenta noves adaptacions i creacions, com ara *El ball de Sant Ferriol* i *El burro català*, composta per Jaume Arnella. Actualitat i tradició es barregen en aquest disc, que és una bona proposta per recuperar la cançó popular.

Xesco Boix, 25 anys: vull ser lliure. Enderrock, 2009.

Amb motiu del vint-i-cinquè aniversari de la mort de Xesco Boix (1946-1984) s'edita aquest DVD homenatge. A través del testimoni de diverses persones, s'explica la figura del pioner de la música folk i de l'animació infantil en català. Hi aporten la seva visió tant familiars, companys i amics com també cantants que expliquen com els ha influït la seva música. Jaume Arnella, Pilarín Bayés, Carles Belda, Oriol Canals, Àngel Daban, Montserrat Domènech, Eduard Estivill, Joan Garriga, Martí Maymó, Lluís Maria Panyella, Montserrat Pi, Raimon, Joan Reig, Fina Rifà, Noè Rivas, Jordi Roura, Jep Valls, Arnau Vallvé i Núria Ventura recorden la vida d'en Xesco, la seva peculiar manera de ser i d'actuar, la seva visió del món, i el seu llegat musical, pedagògic i social. A més, el DVD inclou un regal final: els vint participants en el documental expliquen un dels contes més característics d'en Xesco, *Sopa de pedres*.

ressenyes actuals

Musiquetes per a la Bressola. Enderrock, 2008

Musiquetes per a la Bressola és un treball discogràfic que inicialment s'ha creat per donar reconeixement a les escoles catalanes de la Bressola, de la Catalunya del Nord, al llarg dels més de trenta anys de la seva tasca socioeducativa. Pren com a base la música popular i tradicional dels territoris de parla catalana. *Musiquetes* recull una selecció de cançons populars versionades amb l'aportació de grans músics del panorama musical català (Feliu Ventura, Xerramequ tiquis miquis, Quico el Cèlio...).

Així, hi podem trobar la *Calma de la mar* en versió rumbera, *Muntanyes del Canigó* cantada per Joan Garriga, *La llebreta*, *la lluna i la pruna*, i molts altres temes de bona qualitat musical.

L'èxit del projecte ha anat molt més enllà en el moment en què s'ha convertit en un projecte creatiu i participatiu gràcies a la llicència *Creative Commons* i a la pàgina interactiva del projecte (www.musiquetes.cat), des d'on es poden descarregar tots els temes, les bases musicals i afegir-hi les participacions i versions que es vulguin. Escoles, corals i entitats han participat en el projecte, que ha tingut una gran repercussió. La direcció artística del projecte musical ha estat responsabilitat de Núria Lozano (La Carrau), Marc Serrats i Marc Grau (Xerramequ Tiquis Miquis).

La Tresca i la Verdesca. La tresca i la verdesca. Temps Rècord.2004

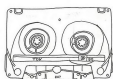

Amb aquest treball musical, *La Tresca i la Verdesca* es dona a conèixer amb el seu primer enregistrament discogràfic. *La Tresca* és un grup compost per quatre músics i animadors infantils amb bona trajectòria dalt els escenaris i al mateix temps amb inquietuds musicals i una constant evolució per aconseguir un treball musical acurat i de molta qualitat. Els seus components són Jordi López –veu, guitarra, harmònica, flauta i percussions–, Toni López –veu, guitarra, guitarró, melòdica i acordió diatònic–, Claudi Llobet –veu, guitarra i *charango*– i

Carles Pérez –baix, espasí i tècnic de so. *La Tresca* té un so molt acústic i al mateix temps és distintiu el treball de veus i cors del grup, cosa que crea un *segell musical* molt propi.

En aquest disc hi trobem des de cançons de creació pròpia fins a adaptacions de cançons tradicionals d'altres països arranjades amb diversitat d'instruments de corda, vent i percussió que ens ofereixen un repertori fresc i estilísticament variat. Xavi Lozano i Aleix Tobias col·laboren en aquest treball aportant-hi riquesa musical.

Proporament el grup traurà el seu segon disc, que esperem amb delit!

ressenyes actuals

Som molta colla. Rah-Mon Roma. Temps record-Discmedi, 2002.

Rah-Mon Roma es presenta com a cantant animador i rondallaire. Són ja 25 anys de carrera en exclusiva treballant per als infants i el públic familiar. L'any 2002, en el seu divuitè aniversari de professió, Rah-Mon Roma edita aquest disc i ho vol fer acompanyat de grans companys i músics. El resultat és un disc viu, amb col·laboracions com ara Pomada, Sopetes (tercet de vent, corda i percussió que acompanya Rah-mon Roma en diferents espectacles), Juanjo Muñoz, Manel Camp, gent de l'AMAPEI, cor jove Tarantel·la... El disc recull cançó infantil, cançó de creació pròpia, adaptacions de cançons populars de diferents països –com ara la versió rítmica i trepidant de *Sonno andato dal dottore*– i abraça una varietat estilística que va de la masurca al blues, *reagge*, bossa, rumba i cançons amb més base de pop-rock. En definitiva, un còctel musical de bona qualitat per al públic familiar a punt per degustar! Més informació, a <http://www.rah-mon.com/Sommoltacolla/index.htm>

Què m'està passant? Marc Parrot, Eva Armisén. Lumen, 2009.

Aquest disc-llibre infantil vol apropar el món dels sentiments als més petits des d'una visió lúdica i familiar. Els seus autors s'endinsen en el món de les sensacions infantils amb un treball “no exclusiu per als nens” i que “pretén ser familiar, ser compartit per pares i fills”. La por, la vergonya, la ràbia, l'amor, l'egoisme i l'enyorança són els protagonistes de *Què m'està passant?* El podeu escoltar aquí: <http://www.marccparrot.com>. En aquesta mateixa web també podreu escoltar el disc *50 anys de la Nova Cançó*, un altre projecte de Marc Parrot.

Posa'm un suc. Macedònia. Discmedi, 2004.

Us proposem un grup de música destinat a nens i nenes d'entre 6 i 13 anys, però que la frescor que transmet fa que agradi a petits i grans. Amb *Posa'm un suc*, el 2002 Macedònia rep el premi al Grup amb més Projectió de Futur 2010. Tot i que les intèrprets han anat canviant, de Macedònia en destaquen els temes i les lletres de les seves cançons: són quotidians i sempre expressen un punt de vista juvenil. Macedònia acaba el 2009 amb un nou disc *Et toca a tu*, que versiona les nades de tota la vida, a l'espera que el 2010 surti el proper: *M'agrada*. Un apunt, no us perdeu *Cantata per una tortuga*, un conte musicat, amb música original de Dani Coma i dirigit per Glòria Coma, interpretat per la Coral Infantil Sant Esteve, de Castellar del Vallès, i Macedònia.

ressenyas cançoners

Cançoner infantil. Il·lustracions de Noemí Villamuza. Barcelona: Ed. RBA / La Magrana, 2005.

Les cançons infantils són presents a totes les cultures i a cada etapa de la vida dels nens i les nenes li correspon alguna d'aquestes melodies amb lletres senzilles. Aquest llibre és un recull de més de cent cançons catalanes populars i tradicionals que els nostres pares i avis ens cantaven i que avui volem cantar als nostres fills. Les il·lustracions donen un valor afegit al cançoner. L'autora, Noemí Villamuza, dóna un toc original i molt expressiu als personatges a base de la utilització només del llapis. Cançons i imatges us rememoren a la infància i faran gaudir els més petits.

Les rondes de cançons. Barcelona: Dinsic, 2003.

Les rondes de cançons és un cançoner amb el típic format de motxilla de la col·lecció Esplai. Hi trobareu la música, els acords i el text de les cançons. *Les rondes de cançons* és un repertori fruit del grup Telstar-33, que volien posar cançoners a l'abast de la gent. Van publicar el seu primer cançoner l'any 1968, cançoner *Folk Song*, que va marcar un abans i un després en l'època i en el qual va participar tot El Grup de Folk, Xesco Boix inclòs.

Seguint el projecte que va impulsar a reeditar *Les rondes de cançons*, es van publicar el primer i el segon volum de *lukaidí*. Aquests reculls contenen una sèrie de cançons que han esdevingut mítiques, des del mateix *lukaidí* fins al *Si tu vas al cel*. Després de trenta anys, la màgia d'aquestes cançons, posades en el moment i el lloc adequats, encara pot arribar a despertar molts sentiments.

Dances i jocs populars catalans. Barcelona: Ed. Joventut, 1987.

Els putxinel·lis, *Dalt del cotxe*, *El ball de la civada*, *El virolet...* aquests i altres títols els podeu trobar en aquest llibre que us recomanem. Es tracta d'una selecció, feta per Maria Eulàlia Valeri, de vint-i-una cançons populars que musiquen danses, jocs de falda, rondes eliminatòries per començar la partida d'un joc, i que formen part del nostre ric folklore, massa sovint oblidat i/o substituït. El llibre presenta les cançons amb la partitura i amb l'explicació corresponent de com es balla o es juga a l'última plana.

De la mateixa autora i en aquesta mateixa editorial podeu trobar ***Cançons infantils populars catalanes***, amb peces com ara *Margarideta* i *Els tres tambors*.

ressenyas per a vosaltres

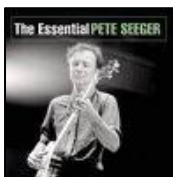
Festival Folk. Folk-2. Picap, 1995.

“Els de la cançó estaven més organitzats i potser feien millors cançons que les nostres, però estaven encarcerats, domesticats. Nosaltres érem més anàrquics i salvatges.” Aquesta frase de Jaume Arnella resumeix l'esperit d'El Grup de Folk, d'on naixeria la llavor del folk i el rock en català. El grup estava format per artistes diferents entre si, però que després esdevindrien referents per a la música en català: Xesco Boix, Pau Riba, Sisa, Albert Batiste i molts altres.

El 23 de maig de 1968 El Grup de Folk va organitzar, al parc de la Ciutadella de Barcelona, el Festival Folk. Va ser un concert molt important i el primer d'aquestes característiques que es feia en un espai obert a Catalunya. El 1995, la discogràfica Picap va recopilar en un CD els dos discos d'El Grup de Folk: Festival Folk i Folk-2. El Festival Folk va ser enregistrat en directe. Xesco Boix, una peça clau del grup, va ser un dels grans protagonistes d'aquest primer Festival Folk, on va participar activament com a animador. Aquests dos discos mostren les fonts d'on bevia la música d'El Grup de Folk: les cançons tradicionals, les adaptacions del folklore estranger i de peces dels *folksingers* americans i les composicions pròpies. Després de la seva dissolució el 1968, alguns exmembres d'El Grup de Folk, entre ells Xesco Boix, es van tornar a reunir per enregistrar Folk V (1975). El 2001 i el 2003, la discogràfica Discmedi Blau va editar dos recopilatoris: *Els temps encara estan canviant* i *Els temps encara estan canviant II*, amb les cançons d'El Grup de Folk.

The essential / Pete Seeger. Sony, 2005.

“Xesco, Barcelona té molta sort de tenir-te”, escrivia Pete Seeger a Xesco Boix en una postal. Xesco Boix va conèixer Pete Seeger als Estats Units d'Amèrica i va ser el seu introductor a Catalunya. Pete Seeger és una llegenda dins el món de la música americana. Una bona prova d'aquest fet és que se'l va poder veure cantant el clàssic de l'esquerra nord-americana, *This land is our land*, a la presa de possessió del president Obama.

The essential Pete Seeger recopila algunes de les cançons més conegudes del *folksinger*. Tot i que el so d'aquest disc és una mica pobre, és una bona manera d'introduir-se en l'univers de Pete Seeger. Bruce Springsteen, un dels seus fans més fervorosos, va editar fa anys el disc *We shall overcome: the Seeger sessions*, amb versions de les seves cançons.

I les sargantanes al sol / El Petit de ca l'EriL. BankRober, 2009.

I les sargantanes al sol és el primer disc d'El Petit de ca l'EriL, o sigui, de Joan Pons. Va ser enregistrat al mas de ca l'EriL, a Guissona, i hi van col·laborar les germanes, els nebots i fins i tot la mare de Joan Pons. L'autor, acompanyat per una solvent banda, combina amb encert les composicions pròpies, cançons de *folk-pop* amb pinzellades àcides, amb cançons populars com ara *L'elefant*, *Ton pare no té nas* o *La Caterineta per la Mercè*. És un disc apte per a tots els públics que certifica la bona

salut i la qualitat de la nova música feta en català.

ressenyes per a vosaltres

Xesco Boix: història de la nostra història. Lluís M. Panyella i Maria-Josep Hernández. Publicacions de l'Abadia de Montserrat: Barcelona, 2009.

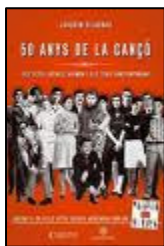

“Jo reivindico en Xesco Boix. És un referent transmissor de pedagogia i de poesia pedagògica”, diu Tortell Poltrona a *Xesco Boix: història de la nostra història*. El nostre pallasso més internacional és un dels nombrosos testimonis que recull aquest llibre. *Xesco Boix: història de la nostra història* és un apropament fidel i rigorós a la figura de Xesco Boix i la seva obra a través del record de les persones que el van conèixer. Els entrevistats, entre els quals trobem Raimon, Pete Seeger i el president Jordi Pujol, parlen de Xesco Boix i de la petja que va deixar en tots ells. També parlen del context social,

polític i cultural que van viure a les acaballes de la dictadura, durant la transició i als inicis de la democràcia.

En Xesco era un “home polièdric” i així ho reflecteix el llibre, però tots els testimonis coincideixen en la seva generositat, el seu compromís ètic i social, la preocupació per la formació adequada dels infants –perquè creixessin “amb el cap clar i el cor ben net”– i el treball rigorós per la cançó, la cultura popular i la llengua catalana, des d’una visió àmplia i universalista. Acompanya el llibre un CD inèdit, una carta sonora d’en Xesco que recull una mostra del seu repertori, així com alguna cançó que mai havia enregistrat.

50 anys de la Cançó: Els Setze Jutges, Raimon i els seus contemporanis. Joaquim Vilarnau. Cossetània Edicions / Grup Enderrock: Valls / Barcelona, 2009.

Aquest llibre es va editar per commemorar el cinquantè aniversari del manifest fundacional de la Nova Cançó –*Ens calen cançons d’ara*, de Lluís Serrahima, publicat a la revista *Germinabit* el gener de 1959– i de la primera cançó moderna en català –*Al vent*, de Raimon. És un recull d’articles publicats prèviament a les revistes *Enderrock*, *Folc* i *Rockcol·lecció* sobre la cançó d’autor, el pop en català dels anys seixanta, El Grup de Folk i altres contemporanis.

La Nova Cançó va esdevenir “un autèntic moviment, nacional i transversal, amb cantants procedents de tots els indrets dels Països Catalans, de diferents estrats socials i amb estètiques ben distants, que anaven des del tòpic cantautor d’estètica francesa fins als pioners del rock en català, els recuperadors de cançons tradicionals i els que van adreçar la seva proposta als infants”. Acompanya aquest recull la reedició de l’històric disc *Audiència pública* (Concèntric, 1966), l’únic àlbum col·lectiu d’Els Setze Jutges.

altres recursos

AMAPEI - <http://www.amapei.cat>

Pàgina web de l'Associació de Músics i Animadors Professionals d'Espectacles Infantils. Aquí hi trobareu les pàgines web dels músics i animadors i un ampli ventall de notícies, discografia, publicacions, enllaços i activitats relacionades amb el món de l'animació infantil. Enguany hi podeu trobar un apartat on s'han recollit diversos actes i treballs en record de Xesco Boix, especialment de centres educatius. Destaquem que des de l'associació es va gestar la Trobada d'Animadors Infantils que se celebra cada any per les Fires i Festes de St.Narcís de Girona, amb animadors gironins com Àngel Daban, Jordi Tonietti, Pep Puigdemont, Jaume Cruset i molts altres.

Sónar Kids - <http://www.sonarkids.com>

L'any que acabem de deixar enrere ha estat el del primer Sónar Kids, la versió infantil i familiar del ja més que conegut Festival Internacional de Música Avançada i Art Multimèdia de Barcelona. El Sónar Kids es presenta com un festival de música i experiències creatives per a nens i pares, una alternativa d'oci familiar on tant petits com grans podeu gaudir d'activitats que es relacionen amb la música, l'art i la tecnologia: tallers de *skate*, *masterclass* de *hip-hop*, classes de DJ... Consulteu la web, descobrireu unes experiències molt originals.

Mini-música - <http://www.sones.es/minimusica>

És un cicle de músiques modernes i populars adreçat a nens i nenes i promogut per la discogràfica Sones. El mini-música va començar el 2006 amb l'objectiu de fer créixer els infants amb músiques representatives del moment, sense limitar la seva experiència musical a un sol estil. Sones creu que la "música infantil" ha estat tractada com un gènere independent, amb unes característiques molt concretes i tancades des de fa temps, i que cal obrir aquesta expressió a un criteri musical més ampli, variat i actualitzat.

25 anys, 25 cançons. Fèlix de Blas.

Cançoner creat per Fèlix de Blas, músic i mestre d'educació musical. Recull una selecció de vint-i-tres cançons i dos contes originals de Xesco Boix, com a mostra representativa de la seva obra. Hi trobareu les lletres de les cançons i els seus acords i un CD amb les cançons i els contes. Acompanyen aquest cançoner fotografies, il·lustracions, textos i cartes d'en Xesco i d'amics i companys seus.

Col·lecció Escolta l'Auditori

Amb títols com ara *El poble de vent i fusta*, *Aigua la música que corre* o *Els colors del metall*, l'Auditori de Barcelona ha editat una col·lecció de CD més llibre per descobrir la música amb l'oïda i la vista. La proposta està recomanada per a nens i nenes de 0 a 8 anys.

Fundació Auditori Palau de Congressos Girona - <http://www.auditorigirona.org>

Dins la programació musical podreu trobar activitats orientades al públic familiar.

Web oficial de Xesco Boix - <http://www.xesco.cat>

En commemoració del 25è aniversari de la mort de Xesco Boix, es crea la web oficial: hi trobareu material documental, propostes, agenda d'actes, material didàctic...

Carabass

BIBLIOTECA ANTÒNIA ADROHER

Can Sunyer, 46 – 17007 Girona - Taialà
Tel. 972 213 315 – biblioadroher@ajgirona.cat

BIBLIOTECA ERNEST LLUCH

Saragossa, 7 – 17003 Girona – Palau
Tel. 972 426 368 – bibliolluch@ajgirona.cat

BIBLIOTECA JUST M. CASERO

Plaça de l'Om, 1 – 17007 Girona – Pont Major
Tel. 972 211 370 – biblojcasero@ajgirona.cat

BIBLIOTECA SALVADOR ALLENDE

Montseny, 74-78 – 17006 Girona – Santa Eugènia
Tel. 972 232 715 – biblioallende@ajgirona.cat

PUNT DE LECTURA DE SANT NARCÍS

C.C. Sant Narcís – Pl. Assumpció, 27 – 17005 Girona
Tel. 972 237 063 – puntlectura.stnarcis@ajgirona.cat
En conveni amb l'AV de Sant Narcís

PUNT DE LECTURA DE TORRE GIRONELLA

Grup Torre Gironella, 102 – 17004 Girona
Tel. 872 081 054 – puntlectura.tgironella@ajgirona.cat
En conveni amb l'AV de Torre Gironella

BIBLIOTECA ESCOLAR MONTFOLLET

Montfalgars, 4 – 17006 Girona – Santa Eugènia
bibmontfollet@gmail.com
En conveni amb el Departament d'Educació i l'AMPA del CEIP Montfalgars
Amb el suport del Pla de Barris i el Pla Educació i Convivència

www.girona.cat/biblioteques

Carabass